

A szárazság sem árt a szúnyogoknak

A tartós szárazság és a nagy meleg ellenére is képesek túlélni és szaporodni a szúnyogok, az inváziós fajok pedig különösen sikeresek a városi környezetben, ahol az öntözés miatt a csapadékszegény időszakokban is találunk a szaporodásukhoz szükséges vizet – mondta Garamszegi László Zsolt, a HUN-REN Ökológiai Kutatóközpont főigazgatója, egyben a Szúnyogmonitor program szakmai vezetője.

Garamszegi László Zsolt az MTI-nek nyilatkozva elmondta, hogy a kevés csapadék automatikusan kevés szúnyogot is jelentene. A természetes vízfelületek kiszáradása egyes fajokat valóban visszaszoríthat, a városokban kialakuló pangó vizek – a kertek öntözése, a különböző víztározó edények – azonban akkor is megfelelő tenyészőhelyet biztosíthatnak az inváziós fajoknak, amikor természetes csapadék alig hullik.

A főigazgató szerint a szúnyogok egy része a száraz időszakot tojás formájában vészeli át. Ha a nőtény a tojásokat olyan vízfelületre rakta, amely később kiszárad, a tojások ezt is túlélnek: akkor kelnek ki, amikor ismét víz kerül a szaporodóhelyre. Más fajok nagyobb, tartós vízfelületekbe, például kisebb-nagyobb tavakba rakják tojásaikat, így szaporodásuk kevésbé függ az aktuális csapadékmennyiségtől.

A szúnyogfajok között jelentős különbségek vannak abban a tekintetben is, hogy milyen gazdaállatok vérével táplálkoznak. Az emberi egészségügyi veszély megítéléséhez ezért nem elegendő a szúnyogok számát ismerni egy adott területen; azt is tudni kell, hogy [milyen fajok vannak jelen](#). A dalos szúnyog (*Culex pipiens*) járványügyi szempontból jelentős kockázatot képvisel, mert a nyugat-nílusi láz vírusának terjesztésében is szerepet játszhat, de mivel elsősorban madarakon táplálkozik, emberre nem feltétlenül jelent veszélyt.

Az inváziós csípőszúnyogok, amelyek Magyarországon elsősorban lakott területeken terjednek, az emberi vér iránti preferenciájuk miatt tartoznak az emberi szempontból különösen fontos fajok közé. Tartani azonban egyelőre nem kell tőlük, mert humán kórokozót még nem sikerült a hazánkban fogott példányokból kimutatni.

Garamszegi László Zsolt kitért arra is, hogy Magyarországon a csípőszúnyogok között jelenleg 50 őshonos és három idegenhonos, inváziós faj van. Az utóbbiak az ázsiai [tigrisszúnyog](#) (*Aedes albopictus*), a japán bozótszúnyog (*Aedes japonicus*) és a koreai szúnyog (*Aedes koreicus*). Az inváziós fajok terjedését az éghajlat melegedése is segíti. Ázsiai eredetű fajokról van szó, amelyek eredetileg nem a kontinentális európai éghajlathoz alkalmazkodtak, de az enyhébb telek segítik terjedésüket. A kutatók már télen – decemberben és januárban – is kapnak lakossági bejelentéseket kifejtett példányokról, ami arra utal, hogy egyes inváziós szúnyogok felnőtt formában is képesek áttelelni. Garamszegi László Zsolt szerint további, Európában terjedő inváziós fajok megjelenésére is számítani lehet. Különösen figyelni kell az egyiptomi csípőszúnyog (*Aedes aegypti*) terjedését, amely több, emberre veszélyes kórokozó, köztük a dengue-láz vírusának hordozója lehet.

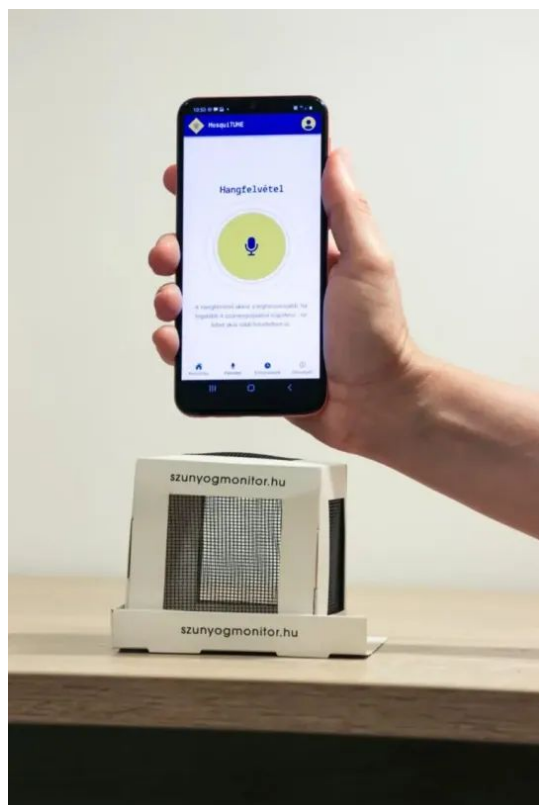
A különféle őshonos és inváziós szúnyogfajok terjedésének nyomon követésében bárki segíthet, ha csatlakozik a Szúnyogmonitor programhoz. Lehet fényképeket küldeni a megtalált példányokról, de a mosquiTUNE applikáción keresztül a szúnyogok [zűmmögése alapján is gyűjthetők adatok](#). A megfigyelésekből országos elterjedési térképek készíthetők, és több év adatai alapján az is követhető, hogyan változik az egyes fajok elterjedtsége. A program célja kifejezetten az inváziós szúnyogok térbeli és időbeli terjedésének monitorozása.

A lakossági megfigyeléseket fizikai csapdázások is kiegészítik. A speciális szúnyogcsapdákkal befogott nagyobb számú példányok alapján meghatározható, hogy egy adott területen milyen fajok és milyen

egyedszámban vannak jelen. PCR-alapú vizsgálatokkal azt is meg lehet állapítani, hogy a befogott példányok hordoznak-e bizonyos kórokozókat. A HUN-REN ÖK főigazgatója szerint a kétféle monitoring kiegészíti egymást: a lakossági bejelentések elsősorban az országos terjedési mintázatok feltérképezésére alkalmasak, míg a csapdázás egy-egy terület aktuális szúnyogállományának és az esetleges kórokozók jelenlétének pontosabb vizsgálatát teszi lehetővé.

Sajtókapcsolat:

- HUN-REN Kommunikáció
- media@hun-ren.hu

© Fotó: Ujvárosi Beáta
A MosquiTUNE app használata.

Eredeti tartalom: HUN-REN Magyar Kutatási Hálózat

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/?p=32417>